

Aan de gemeenteraad

Op welke gronden deze brief?/Waarom nu voorgelegd?

Op 12 december 2019 is door raadsleden A. Kockelkoren (GroenLinks), P. Lansink-Bastemeijer (VVD) en C. Egberts (PvdA) de motie 'Kansen GFE-afval in hoogbouw benutten' ingediend en aangenomen (19bb25338).

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

Grondstoffennota 2019-2022 en Grondstoffennota 2023-2026.

Toelichting:

In de motie verzoeken de indieners het college om voor het einde van de (vorige) collegeperiode een pilot te starten met een afvalgrinder voor gfe-afval in een bestaande woontoren, de lessen uit deze pilot over zowel de aanleg als het gebruik van het inzamelingssysteem van gfe-afval te evalueren en deze evaluatie te delen met de raad.

De afgelopen jaren is de raadscommissie BWB via tussenberichten en de voortgangsrapportages van de Grondstoffennota op de hoogte gehouden van de voortgang. Op 10 januari jl. is de raadscommissie BWB met het derde tussenbericht (22bo002636) geïnformeerd over de voortgang en de planning van de uitvoering van deze motie.

Onderzoektraject voedselrestenvermaler in bestaande hoogbouw

Het aanbrengen van een vermalersysteem in een bestaande woontoren is een complexe ingreep. Een eerste onderzoek (Leaf onderzoek, 22bb4435, meegestuurd als bijlage met het tussenbericht van juni 2022, 22bb03933) leverde kennis op over onder meer

gebruikerservaring, watergebruik, verwerkingsmogelijkheden, de verschillen tussen vacuüm- en vrij-vervalinzameling en kosten.¹

Om een pilotlocatie te vinden om deze motie uit te voeren, ontbrak nog kennis over de technische randvoorwaarden en richtlijnen die bij het invoeren van een vermaler in bestaande bouw bepalend zijn. Hiervoor is in 2022 een technische studie uitgevoerd door het advies- en ingenieursbureau Witteveen+Bos. Het onderzoek is begin dit jaar afgerond en bevat drie onderdelen:

- Een technische beschrijving van het hele voedselvermalersysteem, van vermaler tot aan de inzamelinstallatie;
- De technische ruimtelijke eisen en randvoorwaarden bij toepassing in bestaande hoogbouw (galerijflats en torenflats);
- Een afwegingskader van de op de markt verkrijgbare technieken.

Gfe scheiden in hoogbouw via wijkcontainers

Parallel aan het onderzoekstraject voor de voedselrestenvermaler liepen de voorbereidingen voor het scheiden van gfe door bewoners in hoogbouw en gestapelde bouw volgens de plannen van de Grondstoffennota. Zo is eind 2019 een proef uitgevoerd met gfe-wijkcontainers in de wijk Prinsenland als onderdeel van het landelijke project 'Verbeteren afvalscheiding- en inzameling in hoogbouw'. In 2020 is op basis van de adviezen uit dit landelijke project de Rotterdamse aanpak op scheiden van gfe uitgewerkt. Er is onderzoek gedaan naar de overtuigingen, motivaties en barrières van bewoners van hoogbouw woningen ten opzichte van het scheiden van gfe. De inzichten zijn meegenomen in de communicatiestrategie voor de introductie van gfe-inzameling in de hoogbouw. In 2020 is ook gewerkt aan een nieuw Rotterdams inzamelmiddel voor de inzameling van groente-, fruit- en etensresten bij hoogbouw: de gfe-wijkcontainer.

In 2021 en 2022 zijn ruim 25.000 huishoudens in hoogbouw en gestapelde bouw gestart met het scheiden van groente-, fruit- en etensresten (gfe). In de wijken Pernis, Hoek van Holland, Blijdorp, Bergpolder, 's-Gravenland, Prinsenland, Het lage land en Oosterflank staan nu wijkcontainers voor gfe. In het najaar van 2023 start de inzameling van gfe bij hoogbouw in Kralingen en begin 2024 in IJsselmonde (totaal 34.000 huishoudens). Medio 2024 volgen Delfshaven en het Oude Westen (35.000 huishoudens).

Conclusies onderzoek voedselrestenvermaler

Uit de conclusies van het onderzoek blijkt dat het toepassen van een voedselvermalersysteem in bestaande woontorens op dit moment niet haalbaar is gezien de technische complexiteit en de hoge kosten ten opzichte van inzameling met de wijkcontainers.

Voor bestaande galerijflats en torenflats in de meeste Rotterdamse wijken is het huidige inzamelmiddel eenvoudiger te plaatsen en voordeliger dan het installeren van een vermaler. Het plaatsen van een gfe-wijkcontainer, die door 75 huishoudens wordt gebruikt, kost 4.530 euro. De kosten van een vermalersysteem variëren tussen 285.000 en 395.000 euro per 100 huishoudens, wanneer er gekozen wordt voor een vacuümsysteem met een opvangtank als inzameltechniek. Deze kosten zijn exclusief het aanleggen van leidingen, omdat deze per situatie erg uiteen kunnen lopen en er geen algemene schatting gemaakt kan worden.

¹ Zie: <https://gemeenteraad.rotterdam.nl/Reports/Document/f4d52ec5-821c-4526-b81c-2e0bbe66271f?documentId=a5f827a8-1956-41b2-97ec-1be9ffae94a5>

De voordelen van een vermalersysteem wegen niet op tegen de hoge kosten en complexe ingreep die dit systeem met zich meebrengt. Het uitvoeren van een pilot heeft vanwege deze redenen in bestaande hoogbouw nu geen toegevoegde waarde. In de wijken buiten het centrum is bovendien gebleken dat er voldoende plek in de buitenruimte is om de gfe-wijkcontainers te plaatsen.

Voor de huishoudens in de hoge woontorens in bijvoorbeeld het centrum zijn onze huidige inzamelmiddelen voor gfe nog geen goede oplossing. Vanwege de krappe buitenruimte en de hoge inzamelfrequentie zouden de logistiek en vervoersbewegingen in het centrum te zwaar belast worden. Op die plekken zijn nieuwe technieken nodig met een kleine 'footprint' en een grotere capaciteit. Met de gemeente Utrecht werken we samen aan de ontwikkeling van een inzamelconcept voor gfe, dat we kunnen toepassen in gebieden met een hoge concentratie hoogbouwwooningen. Tegelijkertijd onderzoeken we samen met Stadsontwikkeling wat er nodig is om het gebruik van voedselrestenvermalers bij nieuwbouwontwikkelingen mogelijk te maken. In de toekomst zal afgewogen worden welk inzamelmiddel hier het beste aangewezen kan worden.

Het gebruik van de voedselrestenvermaler in bestaande woontorens in een dichtbebouwde omgeving zullen we in de toekomst heroverwegen als we meer ervaring hebben opgedaan en de ingreep is te combineren met bijvoorbeeld een grootschalige renovatie.

Financiële en juridische consequenties/aspecten:

Geen, aangezien er op basis van de conclusies van het onderzoek geen pilot wordt uitgevoerd.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en stellen u voor de motie als afgedaan te beschouwen.

Burgemeester en wethouders van Rotterdam,

De secretaris,

V.J.M. Roozen

De burgemeester,

A. Aboutaleb